

HALASI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP.

KIADÓHIVATAL:

Platza 132. sz.

HIRDÍTÉSEKÉRT

Hírnyelvenként naponta 1 kr.
Kis hirdetésben egy szó 2 kr.

A hirdető fél úszóval ellátott
hirdetéseknél külön 50 kr.
felvétel szükséges.

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG:

Platza 132. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

egész évre 4 frt
fél évre 2
3 hónapra 1

Egyes szám ára 10 kr.

„Halas, hét perecz!”

A múlt kedden hangzott fel először ez a régen várt kiáltás ott a tomető sarkán emelt állomásház előtt, midőn az első rondes személyvonat az egybegyűlt nagyszámu közönség öljenzése közt a pályaudvarba berobogott. A budapest-zimonyi vasút végre annyi húzás-halasztás után, december 5-én csakugyan megnyílt a átadott a közhasználatnak. Ezzel beléptünk tehát mi is a nagyvilág forgalmába. Az elszigetelt, körülzárolt helyzetnek ezennel vége van; Halas nem félreeső zug többé, a hová a madár sem jár, hanem egyik nevezetes pontja s fontos állomása egy a világforgalmat közvetíteni hivatott utynak.

December 6-án, hétfőn, új korszak kezdődik városunkra; ez naptól fogva másma irnak nálunk. A haladás, a mozdorn fejlődés feltételeit és eszközeit ezentul bírjuk mi is a egyedül rajtunk áll, hogy azokat kellően fel tudjuk használni a saját javunkra. Egyesekre épen úgy szól ez, mint az egész város egyetemőre. A bekövetkező egyenlőhany év olyan lesz, a melyben sokan megalapíthatják a meg is fogják alapítani szorenösőjüket.

A munka és szorgalom, minden körülmények közt meghozza a magagyümölcsöt; meghozza példig is, az kötevégtelen; de sokkal szoronyobb mértékben, hogynem a fáradsággal arányban állott volna. A szorgalom a az okos meggonolással intőzett számítáznak örökös tero nyilik most, a melyen magát érvényosíthati; a vállal-

kozó ölmesség ezentul nem lesz tovább azon szűk körre kárhoytatva, melyre oddig volt; nyitva áll előtte a világ s számtalan oly terro kitorjeshoykodhatik, a melytől oddig el volt zárva.

Ösakhogy a szorgalmat és munkakodvot ezentul működtetni is kell sokkal nagyobb mértékben, mint eddig tettük. Mert a forgalom olyan tormőszotú mint a víz sodra, a ki vele úszik, azt előre hajtja, de a ki összedugja benne a kezét, annak elcsap a feje fölött. Nem kell gondolni, hogy ha a haladás meglővő eszközeit felhasználatlanul hagyjuk, ez által nem veszünk semmit s maradni fog továbbra is minden a régiben. Ha mi fel nem használjuk ez eszközöket, felhasználják más; kárára, mi meg emaradunk. Nekünk magunknak kell kiaknázni tudni a megváltozott helyzet előnyeit, mert ha erre képesek nem leszünk, jönnek élelmes idegenek a ezek keritik kozokba a vezőrszeropet.

Városunk lakosága idegen bevándorlók által eddig is tetemesen gyarapodott; ösakhogy az eddigi jővőnyek a pásztorok és tanyai kertészek osztályát szaporították többnyire és szellemi sem anyagi képeesség tekintében nem állottak azon a szintvonalon, hogy a törzslakoságot túleszárnyalják. Ezentul azonban másféle bevándorlók is lesz dolgunk. Kereskedők és vállalkozók, termelők és üzletemberok jönnek s ha azt látják, hogy itt sok olyan tér hever partagon, a melyen sikerrel lehetno forgolódni, itt maradnak s a kínálkozó hasznot felazodik magoknak.

Városunk lakosságának azon kell lennie, hogy e haszon nekünk emradjon. Mert akárki ölvezze és használja is fel a vasút által hozott előnyöket: annyi bizonyos, hogy a bűt r á n y o k b ő l, melyeket a vasút s a meglőnkölő forgalom magával hoz, nekünk helybelieknek teljes mértékben ki fog jutni a részünk. Mert vannak a nagy forgalomnak hátrányai és rossz oldalai is; ilyen mindonokfőlött az élelmi szerek drágasága s általában az életinód költségős volta. Ezt meg fogjuk úrozni rövid időn s épon, azért kell a vasút előnyeit észélyesen hasznunkra fordítanunk, mert ezek kollő felhasználása mellett ama hátrányok számba sem jöhetnek; akkor fognak ezek csak elviselhetően súlyyal nehezedni ránk, ha a meglővő helyzet jó oldalainak felhasználása s felhasználása iránt nem lenne bennünk elég képeesség vagy élotrevalóság.

Hisszünk azonban, hogy ha ez kollő mértékben nem jelentkeznék is mindjárt, rövid idő alatt nem lesz ok a részben a panaszra.

A budapest-zimonyi vasút története.

Ohajtának megirni öbb vonalain az immár megnyílt s a forgalomnak átadott budapest-zimonyi vasút történetét. Ez azonban sokkal nagyobb feladat, hogy sem a rendelkezésünkre álló eszközök egekőly volta móllet vele sikereseen megbirkóhalnánk. Ez okból arra fogunk csak törekedni e cikkök folyamán, hogy szem előtt tartva a vasút eszme örsz-

TÁRGA.

Mezői élet.

- Kézsz Károlytól. -

Istenem, de szép ez a mező élet!
M hogy viráki ezal városit eszörölhet:
Külöztöré multság öltökhöl unalmát,
Örök esyhangság véu taposó-malmát!

Kelni kuráshoz, mit a kora nap felkel,
Kézőni parórtát hajnali ószakkal,
Nézőni, mikor a nap kapuja kitarul,
Harmatot lerázni szől heker ágáral;

Prím övényt laposni a harmaton fűbeu,
Kérgo rigó fűtőyöt leu a szőlőben,
Kérgo rigó fűtőyöt, vad-golyomb vadlődöt,
Kérgőzölő jub-nyáj vig kőpompolót!

Járni magas fűvet, melyet a szél reuget,
Nézőni a kaszálók, hogy kezdik a rendet,
Kaszni vig pengőket hallgatni kőszálót,
Nézőni a kővér sá sorában hogy adit!

Hallat heráivni felajólakozóttal,
Nézőni a kaszálók, hogy verekőket szőlőben fel,
Zabosve esik le a szőlő fűbe,
Vagy tova kistőlők, más sá hegyia ölvé;

Nézőni a kaszálók verekőyöz munkát,
Kérgo óra-kaszálót, hogy a rendet végít,
Kérgo-nyeregőket, ahogy kaszál-ésszal,
Kaszni kővért véve, bánt a szorenösőmal;

A dőlő végőréit lenni, mikor szőlő
Halkkal, hangosabban majd a arzó dal,
Hallgatni a tájen míg ánszpi eszoni ál,
Hogyn a szőlő pászál, a dal öli-ölszondul!

Mindeni a szőlők hogy ringatva rémák,
Mint aranyos tengert, a bős kaszálót,
Hogy fogja marokra, hogy kőszál antán
Kérgo, virákmán gőmbőlőy parozóttal;

Hátorsor szőlőben boldogon delelni,
Vagy az szorenöső alján árnyékba herórnai,
Nem gondolni eszoni, eszoni kőszál eszoni,
Hogy eszoni se tőve pibon állat, ember;

Mindeni árnyékban kőszoni a kertbe,
A virágyok két járnai-kelni eszoni,
M míg a szőlő lomb kősz fűtőy a kaszálót,
Kaszni kővért eszoni, győszőlőnt kaszálót;

Eszoni eszoni meg eszoni a ritét,
Hal a gulya járdal, nyáj jőllakva bégot,
Mészölő mondani kis pásztor-gyerekekkel,
Nézőni a vadlődöt, eszoni hűz sorogol,

Várni, míg felajólakozó fel a paráz-tűz,
Mélyből a szél fűtöt kavargat, eszoni fűt.
Munkák eszoni eszoni eszoni eszoni,
Jó eszoni kiváni jámbor eszoni eszoni;

Jó eszoni eszoni, eszoni eszoni, eszoni eszoni
A szőlő munkáral eszoni eszoni eszoni,
Kérgo eszoni eszoni eszoni eszoni eszoni,
Nézőni, ha jó eszoni eszoni, eszoni eszoni;

Heldvilágos eszoni eszoni eszoni eszoni,
Nézőni, hogy eszoni eszoni eszoni eszoni,
Várni, amíg eszoni eszoni eszoni eszoni,
Tárgy eszoni eszoni eszoni eszoni eszoni;

Istenem, de szép ez a mező élet!
Boldog, aki ebben eszoni eszoni eszoni,
Még mikor eszoni eszoni eszoni eszoni,
Pászálót eszoni eszoni, eszoni eszoni eszoni!

Est legkönyebben az által örjék el, ha buza-
korpat forrázunk le s mintán langyosra leült,
vz helyett e korpaforrázatot itatjuk a csik-
kókkal. Hol nagyobb mennyiségben áll ren-
delkezésre, a Sárközben is jó szolgálatot teszen
ily esetben.

Ha aztán a foglaltatás ideje elérkezik,
vagy a zöld takarmányozás kezdetét veszi,
vagy foglaltatás kell az állatot bochtatni, a mi,
ha jó a legelő, minden esetben észszerűbb az
istállóban való zöld takarmányotótósnál, de csak
ezen esetben, mert ha a legelő rossz, akkor zöld
takarmányotótó-váltás mellett nem szabad
a csikók zabadatagját beszűkíteni, míg csak
azok a második évbe nem lépnek.

A második és harmadik évben aztán a
csikók már kevesebbet is kiölgöthetők. —
Ugyanis ha ekkor jó legelőjük van, vagy elo-
gező zöld takarmányt kapnak, nyáron át s
többnyire jó szénát és ezenkívül szeszakával ke-
verve egy kevés ropát is, akkor mindaddig, a
míg a gazda azok befogására nem gondol,
igen szépen gyarapodnak az ily takarmányozás
mellett. Milyet azonban hámpot tesz reájuk
a gazda, akkor el kell kezdoni a zabadatagfást
is újra.

Sok gazda azért van ellene a csikók első
évbeni zöld takarmányozásának, mert úgy-
mond, ez által a csikók mindenfélre eszék-
jének, ezért túlközpödeléseknek vannak kitéve,
s ezenkívül igen fél is hiznak. S ebben van
is némi igaz, de csak némi, mert hogy a csikó-
knál, ha azok elválasztásunk után is folyvást
istállójukban tartatunk, vagyis mozgásukról gon-
doskodva nem lesz, a gazdag takarmányozás
túllengést idéz elő az természetes, de ha
megfelelő futótér áll rendelkezésükre, akkor a
gazdag takarmányozás mellett a hajók sokkal
sem fordultak elő, hanem azok a legszelb fej-
lődésnek indulnak, mert nem a gazdag ta-
karmány idősi ama hajókat elő, hanem az
esztelen tartás.

Jól kell tehát a csikót az első év be-
fejeztéig folyvást tartani, ha azt akarjuk, hogy
abból kívánságunknak megfelelő állat fej-
lődjék, de a jó tartás mellett gondoskodni kell
arról is, hogy azoknak megfelelő terjedelmi
futótérekben való mozgás által esztőlják meg-
erősítőre s izmaik edzésre is alkalmasat
nyújtsunk. Hiszen izomerejük által vannak
hivatva szolgálatot teljesíteni a takarmá-
nyukat kiérdemelő, ha egyszer lábba vagy
nyerog alá kerülnek, nem legnagyobb esztel-
enség-e tehát éppen arra nem nyújtani nekik
csikó körkörös alkalmasat, a mi által utóbb
szolgálatot teljesíteni köpozi egyetbéli felada-
tukat.

Teljesen az első évben minél gazdagabb
tartás, s aztán folyvást minél tágasabb futó-
térben való szabad mozgás legyen a jelző a
csikónevelésnél, s akkor bizonyára annál ke-
vesebb elcsúszásról és nyomorok csikót s
lovat fogunk látni. S a ki ezt megadni nem
képes, az ne foglalkozzék csikóneveléssel.

TERMÉNYEK ÁRA.

Termények ára Halason december 9. Béza
6-50-7 — frt/kg, rozs 4 frt 30 kr., árpa 3 frt 50 kr.,
zab 2 frt 60 kr., köles — frt — kr. hint 100 literen-
ként. Kukorica székje 1 frt morzsolt 100 liter 3.10

Heti jelentés a budapesti gabonátöszdéről.

Budapest december hó 9-án.			
Béza	új búsági	78-81 k/g	9-10 0-60
—	új hazavilégi	78-81 k/g	9-35 0-85
—	új pestvidéki	78-81 k/g	9-35 0-85
—	új fehérmegyei	78-81 k/g	9-35 0-85
—	új kőszaki	78-81 k/g	9-25 0-70
—	új északmagyarországi	78-81 k/g	8-80 0-50
Rozs	új	70-72 k/g	7-— 7-80
Árpa	új takarmány	60-62 k/g	6-40 0-68
—	új égetni való	62-64 k/g	7-20 7-30
—	új sörfőzdel	64-66 k/g	8-40 0-50
Zab	új	37-40 k/g	6-10 0-50
Tengeri ó	búsági	75 k/g	0-15 0-25
—	ó másmint	73 k/g	0-05 0-15
Köles	ó	—	k/g 0-15 0-50
Ropozo	új káposzta	—	k/g — — —
—	új búsági	—	k/g — — —

Határidő hírlot.

Irányzat	Határidő	réz	ár
Béza	Janysa	tavasza	0-42 0-45
—	—	észre	— — —
—	—	jul. aug.-ra	1882. — — —
Tengeri	szilárd	tavasza	6-44 6-47
Zab	—	észre	— — —
Ropozo	káposzta	ang. szep.-re	13-1/2 13-1/2
—	búsági	jul. aug.-ra	— — —

Kőhányás éltetővászár dec. 7. Magyaror-
szági vén. nehéz sortis kilogramma — — — kr., fiatal
nehéz 60-60% kr., könnyű 59-60 kr. Szőlősi nehéz
— kr., könnyű 54-55 kr. Oláhországi 56-60 kr.,
szerbiai 59-60 — kr. Klóntul. pároknént 45 kiló-
gramm s azonfölül 4%-os levonás.

Vasúti menetrend.

Halasról indul

Budapestre:		
Rzemélyvonat	délelőtt	11 óra 50 perc.
Vegyesvonat	éjjel	12 óra 20 perc.
Szabadkára:		
Rzemélyvonat	délután	3 óra 57 perc.
Vegyes vonat	éjjel	3 óra 15 perc.

Halasra érkezők

Budapestről:		
Rzemélyvonat	délelőtt	3 óra 50 perc.
Vegyesvonat	éjjel	3 óra — —
Szabadkáról:		
Rzemélyvonat	délelőtt	11 óra 45 perc.
Vegyesvonat	éjjel	12 óra — —

Közdalme.

folólon szerkesztő ön kiadó-tulajtonon.

Hirdetések.

Bézből megérkezve s e télen át
itt szándékozván maradni, úgy

S Z E M

valamint

másnemű betegségek

gyógyítására újanlkozom.

Rendelek naponta délelőtt

9-től 11 óráig

Hofmeister Illés ur házában.

Dr. Hofmeister Benő

orvos-sebész és szülés.

Só- és liszt-raktár.

Van szerencsém a nagyérdemű
közönséget értesíteni, hogy

só- és liszt-raktáramat

legújabbán tetemesen megnagyobbi-
tottam. A nevezett cikkek kaphatók ná-
lum nagyban és kicsinyben. A só ára
kicsinyben **11 frt 20 kr.** méter-
mézünként. Nagyjoh vételknél az
árak azonosak a kir. soraktárakbeli
árakkal.

Liszt-raktáramban a legfinomabb
hengermalmi lisztok, úgy szűrtén min-
den lisztnek kitévő minőségben a
legjutányosabb áron kaphatók. Cik-
kelmet a t. közönség figyelmébe aján-
lom.

Sohán Lipót

mját házában.

Jelentés.

Az általam már hirdett szűpirán ön
német nyelvbeli esté tanfolyam megnyitattik
s folyó hó 18-án s tart 3 hóig, melyről a leg-
közönséges érdeklődést igérlőstöm. — Felvételt
nek kérdőnön s gendálkodók felölt
fiat és leányi. Az egész tanfolyam tandíja
10 frt. vagyontalanabbak csak a felét fizetik.
A hoiratú értőnik naponta az ír. iskolában
alolirtnál, s hol az előadás is tartatni fog.

Weisz Jakab.

1882
1882. ok. sz.

Árverési hirdetés.

A kon halasi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság részéről közhirre totatik, hogy Orbán Mária férj.
Rutka Jánosné halasi lakos végrehajtatonak, Németh Buhin János mint Vida Mária jogutólu végrehajtást szen-
vedő ellen, 53 frt tőke s jár. orajsig indított végrehajtási ügyében a k. k. halasi 4938. számú telekkönyvben A +
14138. 14190. hr. sz. a foglalt 162 frtra becsült fokvőségoknak Vida Mária novén álló 1/2-od részére a bírói végrehaj-
tást árverés elrendeltetik — s erre határmipul az 1882. évi december hó 30. napjának d. o. 9 órája ezen kir. járásbíró-
ságnak helyiségében kitézetik, a következő feltételek alatt:

1. Kiküldési ár a font kitett becsű, melyen alól is a bírtok ol fog adatni, Vida János notán még fenálló ha-
szonélvezeti jogu terhével.
2. Árverezni aknró tartozik az ingatlan becsűrának 10%-it bérhatpénzül készpénzben vagy óvadékképes pa-
pirokban kiküldött kézbe letenni, a kifizetetlen vételártól 6% kamat fizetendő.

Az árverés egyéb feltételei ezen telekkönyvi hatóságánál, úgy Halas város t. előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt Halason, 1882. évi október hó 19. napján.

Török Elek kir. albiró.